

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА
НАУКИ УКРАЇНИ

ТАВРИЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА
МОТОРНОГО

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ
ТА БІЗНЕСУ

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА,
ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**ПРАГМАТИЗМ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ПІДПРИЄМЦІВ:
МАТЕРІАЛИ ІІІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

20 травня 2021 р., ТДАТУ

м. Мелітополь

УДК 378.124

ББК 60.655

Прагматизм у підготовці майбутніх підприємців: матеріали III науково-практичної конференції. - Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, Мелітополь. – 2021. – 155 с.

У матеріалах конференції висвітлено позиції студентів, магістрів, викладачів та стейкхолдерів щодо теоретичних, методичних та практичних аспектів підготовки підприємців, які суттєво покращують якість освіти майбутніх фахівців, а також актуальні проблеми підприємництва в Україні.

Відповідальний за випуск: к.е.н., доцент Педченко Г.П.

© Кафедра підприємництва,
торгівлі та біржової
діяльності, 2021

© Таврійський державний
агротехнологічний
університет імені Дмитра
Моторного, 2021

ЗМІСТ

ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ Педченко Г.П., Педченко Е.П.	6
ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙ НА ВІДТВОРЕННЯ ЗЕРНОЗБИРАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М.	12
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА РИЗИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА Зеваченкова О.Е., Драгнев О.О.	19
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ Намлієва Н.В.	24
ОЦІНКА РИЗИКУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ Андреев Є.А., Андреева Л.О.	27
ОЦІНКА РІВНЯ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ Мараховський М.А., Хаїров Ш.Р., Болтянська Л.О.	31
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УКРАЇНІ Мальчев Б.Р., Педченко Г.П.	38
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ Завадських Г.М.	43
ОРГАНІЗАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОЇ ФОРМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА Андреева Л.О., Краснов Д.О.	48
МІЖНАРОДНИЙ ІМПОРТ ТА ЕКСПОРТ Гриняк Д., Болтянська Л.О.	53

МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ Бромірський Б., Завадських Г.М.	59
ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА РИЗИК Гребельна Г., Тебенко В.М.	65
АМОРТИЗАЦІЙНІ ВІДРАХУВАННЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙ У ВІДТВОРЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Грицаєнко Г.І., Грицаєнко М.І.	70
УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ «СТВОРЕННЯ САЙТУ КОМПАНІЇ» Лебедка А.А., Андрєєва Л.О.	76
ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА Самарська О.М	81
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ МАЛИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ Кузнєцова К., Завадських Г.М.	85
АНАЛІЗ ПОРУШЕННЯ НОРМ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ПРАЦІ НЕПОВНОЛІТНІХ Хома А. Р.	90
МЕТОДИ ОЦІНКИ РИЗИКІВ ПРОЕКТУ Лактіонов Є., Андрєєва Л.О.	93
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ НАЯВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ Грицаєнко І.М., Грицаєнко Г.І.	96
ВИБІР СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДЛЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Силечник М.	104

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ Казаков Є., Завадських Г.М.	108
МАРКЕТИНГОВА СКЛАДОВА В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ Андреева Л.О., Краснов Д.О.	113
ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ УРЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ Локтева А.С	119
УДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ПРОСУВАННЯ СЛАБОАЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ Сур А., Терещенко М.А.	123
ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ Живоглазова А., Завадських Г.М.	133
ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРІПЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА Грицаєнко М.І., Грицаєнко І.М.	138
ВПЛИВ РИНКУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ЗЕМЛІ НА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ Прус Ю.О., Болжеларська Т.О.	145
АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА В ТОВ «ОТРАДА-АГРО» Федорець В., Педченко Г.П.	151

ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙ НА ВІДТВОРЕННЯ ЗЕРНОЗБИРАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

Грицаєнко Г.І., к.е.н., доцент, Грицаєнко І.М., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

Постановка проблеми. Інвестиції відіграють першорядну роль в забезпеченні ефективності функціонування будь-якої економічної системи та суспільного відтворення в цілому, тому що безпосередньо впливають на економічного зростання в довгостроковій перспективі. Для підтримки конкурентоспроможного сільськогосподарського виробництва в сучасних умовах вкрай необхідне технічне і технологічне переозброєння, новітні обладнання і техніка, для чого потрібні суттєві інвестиції [1-8], що обумовило актуальність та мету дослідження – вплив інвестицій на відтворення зернозбиральної техніки.

Основні матеріали дослідження. Для дослідження впливу інвестицій на відтворення зернозбиральної техніки спочатку було розглянуто розмір капітальних інвестицій за видами активів в 2020-му році усього, а також в сільському, лісовому та рибному господарствах (табл. 1).

Таблиця 1

Капітальні інвестиції за видами активів у 2020-му році

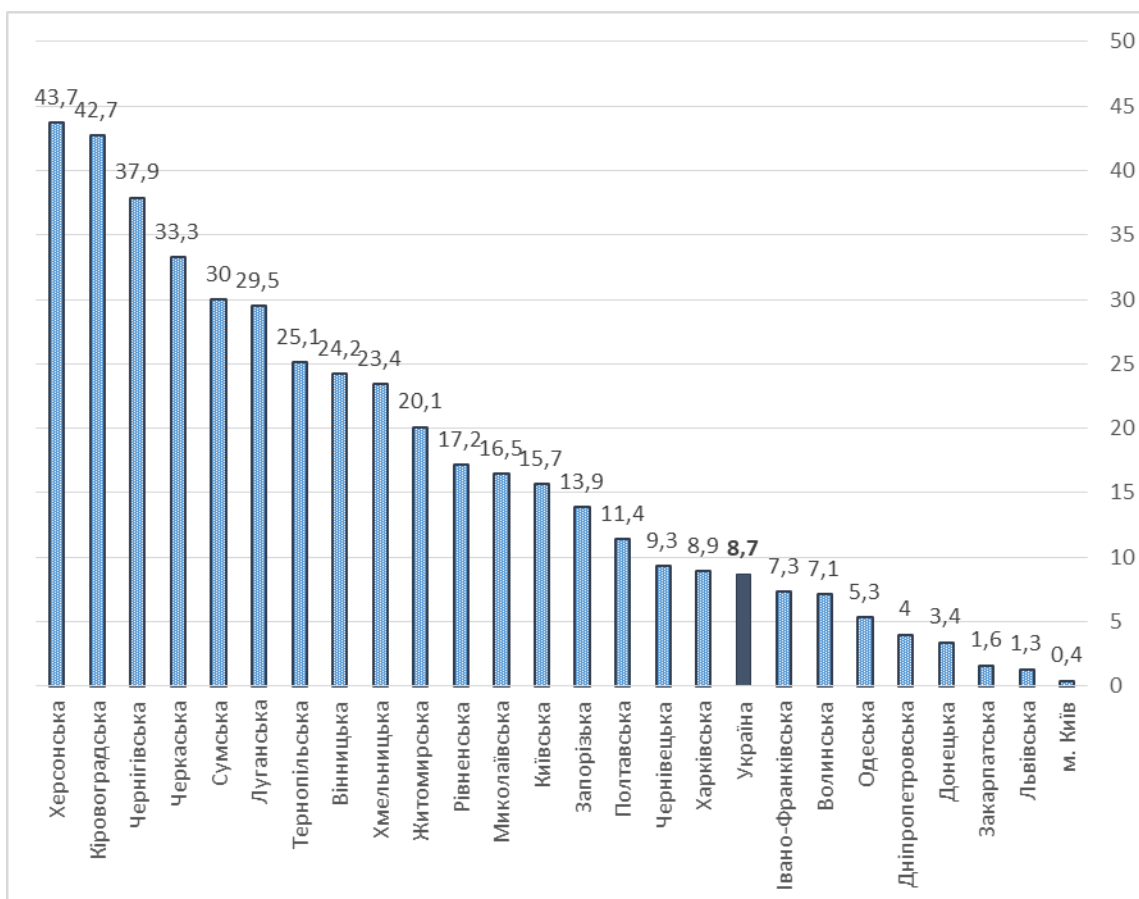
	Усього, тис. грн.	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство, тис. грн.	у % до загального обсягу інвестицій
Обсяг капітальних інвестицій	419836662	36442059	8,7
у тому числі			
інвестиції в матеріальні активи	400910661	35756668	8,9
з них машини, обладнання та інвентар	132241526	18187996	13,8
транспортні засоби	37211478	4868014	13,1

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України

Аналіз даних табл. 1 свідчить про те, що капітальні інвестиції в 2020-му році, всього, становили 419,8 млрд. грн., в тому числі в сільському, лісовому та рибному господарстві 36,4 млрд. грн., що становить 8,7% від загальних капітальних інвестицій національної економіки. При цьому інвестиції в матеріальні активи в цілому в національній економіці становили 400,9 млрд. грн., в сільському, лісовому та рибному господарствах відповідно 35,8 млрд. грн., або 8,9% від загальної кількості.

В рамках аналізу стану забезпечення сільськогосподарського виробництва технікою розглянемо капітальні інвестиції в машини, обладнання та інвентар, а також в транспортні засоби. В цілому по національній економіці капітальні інвестиції в ці види активів становлять відповідно 132,2 та 37,2 млрд. грн., в сільському, лісовому та рибному господарствах відповідно 18,2 та 4,9 млрд. грн., що становить відповідно 13,8 та 13,1%.

Розглянемо питому вагу капітальних інвестицій в сільському, лісовому та рибному господарстві в 2020-му році, у % до загального обсягу в регіоні (рис. 1).

Рис. 1. Питома вага капітальних інвестицій в сільському, лісовому та рибному господарстві в 2020-му році, у % до загального обсягу в регіоні

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України

Таким чином, найбільшою частка капітальних інвестицій в сільське, лісове та рибне господарство є в Херсонській (43,7%), Кіровоградській (42,7%) та Чернігівській (37,9%) областях, в Запорізькій області лише 13,9%, в той час, коли в середньому по Україні ця частка становить 8,7%.

Було розглянуто наявність окремих видів техніки в сільськогосподарських підприємствах та господарствах населення у 2019-му році (табл. 2).

Таблиця 2

Наявність окремих видів сільськогосподарської техніки за категоріями господарств України в 2019-му році, шт.

	Всього	в тому числі	
		сільськогосподарські підприємства	господарства населення
Трактори	310607	130529	180078
Комбайни	41110	26524	14586
Сівалки	189013	66511	122502
Плуги	310249	51447	258802
Культиватори	192660	71633	121027
Борони	502567	160004	342563

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України

Так, в 2019-му році в сільськогосподарському господарстві України в цілому було 310607 тракторів, 189013 сівалок, 310249 плугів, 192660 культиваторів, 502567 борін. При цьому в цілому було в наявності 41110 зернозбиральних комбайнів, в тому числі 26524 комбайна в сільськогосподарських підприємствах, 14586 комбайнів – у господарствах населення.

В дослідженні питань відтворення зернозбиральної техніки особливе місце займає аналіз наявності і руху зернозбиральних комбайнів у сільськогосподарських підприємствах за регіонами України (табл. 3).

На основі даних табл. 3 можна зробити висновок про те, що наявність зернозбиральних комбайнів на кінець 2019-го року в цілому по Україні становила 26524 шт., протягом року надійшло в цілому 2096 шт., вибуло відповідно 1859 шт. У Запорізькій області на кінець року було 1932 комбайна, протягом року надійшло 116 шт., вибуло 116 шт.

Коефіцієнт оновлення зернозбиральних комбайнів у сільськогосподарських підприємствах за регіонами протягом 2019 року наведено на рис. 2.

Коефіцієнт оновлення в цілому по Україні становив 7,9%, в

Запорізькій області 6%. Найбільший темп оновлення спостерігався в Тернопільській та Львівській областях – по 15,6% відповідно.

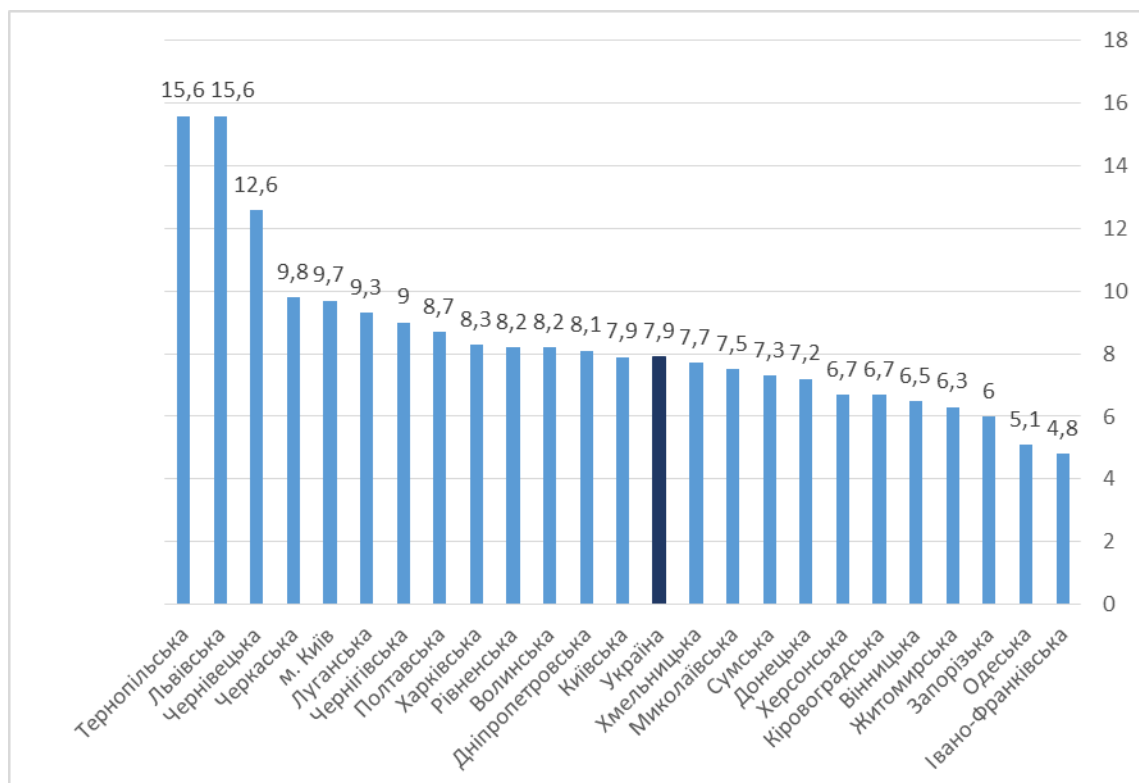
Таблиця 3

**Наявність і рух зернозбиральних комбайнів у
сільськогосподарських підприємствах за регіонами
протягом 2019-го року**

	Наявність на кінець року	У % до наявності на початок року	Кількість техніки	
			що надійшла протягом року	що вибула протягом року
Україна	26524	100,9	2096	1859
Вінницька	1670	101,0	108	91
Волинська	537	103,5	44	26
Дніпропетровська	2089	103,5	169	98
Донецька	1058	102,0	76	55
Житомирська	615	95,5	39	68
Закарпатська	76	102,7	к	к
Запорізька	1932	100,0	116	116
Івано- Франківська	249	99,2	12	14
Київська	1271	99,1	100	111
Кіровоградська	2045	102,7	137	83
Луганська	1029	101,5	96	81
Львівська	551	101,1	86	80
Миколаївська	1332	102,5	100	67
Одеська	1 874	99,4	96	108
Полтавська	1763	100,7	154	142
Рівненська	329	99,1	27	30
Сумська	825	97,4	60	82
Тернопільська	763	109,5	119	53
Харківська	1738	99,9	144	146
Херсонська	1118	101,2	75	62
Хмельницька	985	98,3	76	93
Черкаська	1131	100,9	111	101
Чернівецька	151	107,9	19	8
Чернігівська	1064	98,7	96	110
м. Київ	329	100,0	32	32

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України

Для дослідження відтворення зернозбиральної техніки було розглянуто динаміку купівель нових комбайнів Case в Україні за 2013-2019 роки (табл. 4).

Рис. 2. Коефіцієнт оновлення зернозбиральних комбайнів у сільськогосподарських підприємствах за регіонами протягом 2019 року, %

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України

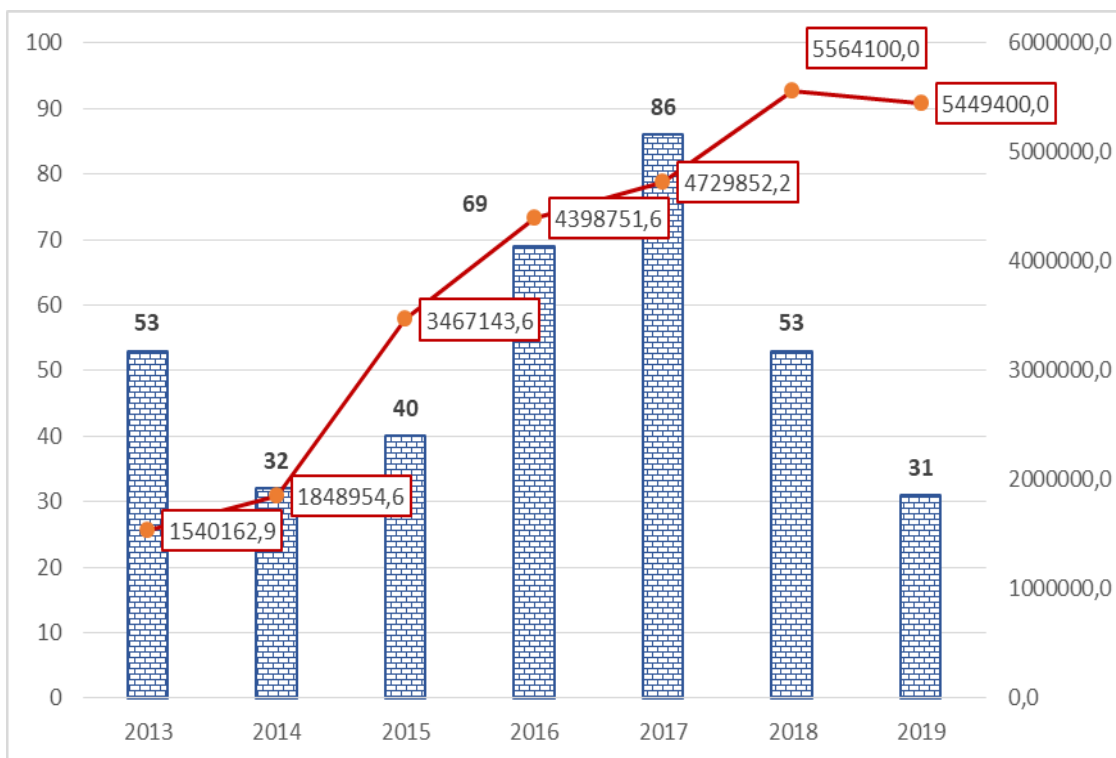
Таблиця 4

Купівля нових комбайнів Case в Україні за 2013-2019 рр.

Роки	Кількість, шт.	Середня ціна, грн. за шт.
2013	53	1540162,9
2014	32	1848954,6
2015	40	3467143,6
2016	69	4398751,6
2017	86	4729852,2
2018	53	5564100,0
2019	31	5449400,0
Відхилення 2019 від 2013 рр., (+, -)	-22	3909237,1
Відхилення 2019 від 2013 рр., %	-41,5	253,8

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України

В 2019-му році порівняно з 2013-м роком кількість купівель нових зернозбиральних комбайнів Case в Україні скоротилася на 22 шт. або 41,5% і становила 31 шт. При цьому середня ціна одного комбайна з 1540162,9 грн. за 1 шт. зростає в 3,5 рази і становила 5449400,0 грн. за 1 шт. Більш наочно динаміка купівель нових зернозбиральних комбайнів Case в Україні наведена на рис. 3.

Рис. 3. Динаміка кількості та середньої ціни купівель нових комбайнів Case в Україні, (шт.; грн. за 1 шт.)

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України

Як бачимо, найбільша кількість купівель нових комбайнів Case в Україні спостерігається в 2017-му році – 86 шт. В 2018-му та 2019-му роках внаслідок зростання цін кількість купівель значно скорочується.

Кореляційний аналіз залежності кількості купівель нових комбайнів Case від середньої ціни показав слабкий зв'язок. Вважаємо, що на кількість купівель нової сільськогосподарської техніки впливає значна кількість інших факторів, які не були включені в модель. Одним з таких факторів можна вважати незадовільний фінансовий стан агровиробників.

Результати та висновки. Таким чином, аналіз інвестицій в зернозбиральні комбайни виявив проблеми забезпечення відповідною технікою сільськогосподарських товаровиробників. Вважаємо, що перспективами подальших досліджень є розробка економічного механізму інвестування у відтворення зернозбиральної техніки.

Список використаних джерел

1. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Інвестиції в оптову торгівлю сільськогосподарською технікою та устаткуванням. *Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Херсон, 25 березня 2020 р. Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2020. С. 273-276.
2. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Інвестиції в технічне забезпечення аграрного виробництва. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. вип. 12. Режим доступу : <http://global-national.in.ua/archive/12-2016/14.pdf>.
3. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Інноваційно-інвестиційний розвиток аграрного підприємництва. *Аграрна галузь сучасної України: проблеми та перспективи розвитку* : Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Луганськ, 14 травня 2021 р., Луганськ: ЛНАУ, 2021.
4. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Оптова торгівля як складова аграрного технічного сервісу. *Технічне забезпечення інноваційних технологій в агропромисловому комплексі*: матеріали I Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конференції (Мелітополь, 01-24 квітня 2020 р.) / ТДАТУ: ред. кол. В. М. Кюрчев, В. Т. Надикто, О. Г. Скляр [та ін.]. – Мелітополь: ТДАТУ, 2020. – С. 390-395.
5. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Розвиток аграрного технічного сервісу та ринку сільськогосподарської техніки України. *Підприємство в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент*: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 лютого 2020 р.): у 2 ч. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. Ч.1. С. 105-108.
6. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Технічне оснащення як пріоритетний напрям інвестування аграрного виробництва. *Економіка та суспільство*. 2017. Вип. 9. Режим доступу: <http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal-9>.
7. Didur V., Gritsaienko H., Gritsaienko I. Investment of agricultural machinery in agricultural production of Ukraine. *Mechanization in agriculture & conserving of the resources*. 2017. Vol. 1. Pp. 11-14.
8. Hrytsaienko H., Hrytsaienko I., Bondar A., Zhuravel D. Mechanism for the Maintenance of Investment in Agriculture. *Modern Development Paths of Agricultural Production*. Springer, 2019. pp. 29-40. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-14918-5_4